

Motion till riksdagen 2009/10:N207

av **Kent Persson m.fl. (v)**

Produktivitetsdelegation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att tillsätta en produktivitetsdelegation.

Bakgrund

Den kris världen just nu genomlever är inte bara en konjunkturell kris utan har också starka strukturella inslag. Den kommer att förändra såväl länder som branscher och företagssektorer.

I denna globala förändring är Sverige en liten aktör som historiskt haft relativt lätt att anpassa sig till nya förhållanden. Förhoppningsvis kommer detta att ske även nu. Den förändring av såväl privat som offentlig sektor som kommer att accelerera efter krisen kombinerat med en klimatkris har en möjlighet att ske på ett socialt accepterat sätt om det tas bra beslut i politiska organ och i företagen. För att bra beslut skall kunna tas behövs ett bra underlag i form av analyser och rekommendationer. En viktig del av detta är skapandet av en produktivitetsdelegation. Vänsterpartiet föreslog redan för ett år sedan i en motion att en sådan skulle skapas med bakgrund i den ekonomiska krisen. Tyvärr ansåg majoriteten i riksdagen annorledes.

Den långa recessionen i amerikansk ekonomi har slagit mycket hårt mot europeisk och svensk ekonomi. Kanske särskilt mot svensk ekonomi med tanke på svenska företags relativa oförmåga att växa på nya marknader som Kina, Indien och Brasilien och Sveriges starka exportberoende.

Fel! Okänt namn på

Strategi för jobb i Sverige

Produktiviteten i svenska företag har fallit nästan oavbrutet från slutet av 2006 till och med början av 2009. Nu ökar produktiviteten men ”från ett mycket nedpressat läge” (Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget augusti 2009). Samtidigt finns stora faror i att slå sig till ro med en bild av att det värsta är över. Konjunkturinstitutet visar i sin analys att huvudorsaken till produktivitetsökningen är en anpassning till den lägre produktionsnivån. Även ny teknologi och att lågproduktiva företag slås ut bidrar. Enkel matematik visar att ett företag kan öka sin produktivitet mätt som förädlingsvärde per anställd genom att outsourca delar av verksamheten. Det är alltså ofta jobb som lämnar landet. Svensk industri är alltså inte bra på produktionsteknik utan istället på att strukturrationalisera. En förbättring av produktionstekniken skulle enligt bedömningar öka produktiviteten markant. Med en förbättrad produktionsteknik ökar också behovet av att hålla ihop utvecklingsarbetet och sammansättningsarbetet. Motivationen till att behålla arbetstillfällena i Sverige ökar.

Det svenska framtida välståndet hotas alltså om produktiviteten inte ökar. Reallöneökningarna under åren före krisen har till stor del varit beroende av en stark produktivitetstillväxt. Det gäller nu att hitta uthålliga produktivetsökningar som inte bryter ner människor. Gunnar Wetterberg på Saco har pekat på några faktorer som han anser bör ingå. Han menar att ny teknik hjälper oss att använda befintliga resurser mer effektivt. Han pekar också på Aseas (nuvarande ABB) T50-projekt som analyserar flödet mellan olika uppgifter och på vikten av utbildning. Liknande projekt går också att göra inom tjänstesektorn. Nacka kommun använde sig av det för hemtjänsten i Nacka, vilket gjorde att man kunde öka tiden som de anställda inom hemtjänsten var med de gamla från 50 procent till 70 procent av tiden.

Till detta kommer att nya marknader har öppnats men Sverige har varit dåligt på att komma in på dessa. Teknikskiftet i form av IT-utvecklingen har starkt bidragit samtidigt som regeringen idag saknar visioner för en IT-politik. En stark innovationsutveckling där den borgerliga regeringen dock har varit mycket återhållsam med stöd har säkert också bidragit. En ökning av kunskapskapitalet i form av personalutbildning och FoU har också hjälpt till. Exportandelen av BNP har ökat från 30 procent 1990 till 50 procent före krisen. Det är dock fortfarande så att vi inte har en klar strategi för en mänsklig produktivetsutveckling och en regering som saknar förståelse för vilka beståndsdelar en sådan har.

Med detta som bakgrund anser Vänsterpartiet att det blir oerhört viktigt att regering och riksdag är förutseende och tar ett stort ansvar för att skydda svensk ekonomi och svensk produktion på alla sätt. Vi menar att det är hög tid att sätta till en bred produktivetsdelegation som får i uppdrag att genomlys konkurrenskraften i näringslivet och utarbeta en strategi för att öka produktiviteten. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 september 2009

Kent Persson (v)

Marie Engström (v)

Peter Pedersen (v)

Wiwi-Anne Johansson (v)

Gunilla Wahlén (v)